

PAKIET MATERIAŁÓW DYDAKTYCZNYCH

do kształcenia na odległość dla nauczycieli
języka polskiego na II etapie edukacyjnym

Projekt „Wsparcie placówek doskonalenia nauczycieli i bibliotek pedagogicznych w realizacji zadań związanych z przygotowaniem i wsparciem nauczycieli w prowadzeniu kształcenia na odległość”

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Grantobiorca: MDDP Akademia Biznesu sp. z o.o. / Placówka Doskonalenia Nauczycieli Akademia Edukacji.
Przykładowy materiał opracowany w ramach grantu przez Beata Karkoszkę w ramach umowy z "Fabryką kreatywności " pod kierownictwem Lidera Jolanty Łysakowskiej.

Materiały edukacyjne do wykorzystania na zajęciach edukacyjnych związanych z naukami bloku humanistycznego. Przykładowe scenariusze z języka polskiego na II etapie edukacyjnym w procesie edukacji zdalnej z wykorzystaniem narzędzi i metod, form pracy zdalnej.

Rzeczywistość jaką poznają uczniowie jest zróżnicowana i wszechstronna i uniwersalna. Rzeczywistość, której uczeń doświadcza winna być ukierunkowana na wybór dróg tzn., aby ją poznać trzeba podążać różnymi drogami. **Proces uczenia się ucznia podąża przez strategię kształcenia:**

- a) **strategię informacyjną** - uczenie się przez poznawanie, przyswajanie
- b) **strategię problemową** - uczenie się przez odkrywanie
- c) **strategię emocjonalną** - uczenie się przez przeżywanie
- d) **strategię operacyjną** - uczenie się przez działanie

Do strategii uczenia wykorzystane zostały metody:

- a) **metody podające:** opowiadanie, opis, wykład, objaśnienie, pogadanka, dyskusja, pokaz, dialog edukacyjny, anegdota, wyjaśnienie, praca z książką i inne,
- b) **metody problemowe:** klasyczna metoda problemowa, metoda przypadków, burza mózgów (giełda pomysłów), metoda pytaniowa, gier symulacyjnych, instruktaż, ćwiczenie,
- c) **metody waloryzujące:** metody impresyjne, sytuacyjne, gry dydaktyczne, symulacyjne,
- d) **metody praktyczne:** metoda ćwiczebna, metoda projektów, ćwiczenia przedmiotowe,

Opracowany przez nauczyciela scenariusz lekcji (konspekt zajęć) lub gotowy scenariusz z katalogu dobrych praktyk nauczycielskich w zasobach internetowych „dopasowany na miarę” na potrzeby danej jednostki lekcyjnej, jest dowodem - potwierdzeniem dla samego nauczyciela, przygotowaniem do zajęć.

Przygotowany bądź dostosowany scenariusz zajęć zawiera temat zajęć, założone do realizacji cele operacyjne (główny, szczegółowe) oraz tok lekcji (rozwińnięcie planu jednej lub dwóch jednostek lekcyjnych).

Każdy scenariusz zajęć, aby mógł spełnić swoją rolę i być materiałem pomocnym w osiągnięciu założonych celów powinien zawierać:

- **stronę metodyczną** procesu nauczania / uczenia się (cele operacyjne, wykaz metod i środków dydaktycznych)
- **stronę merytoryczną** (określenie wiadomości i umiejętności, ich rodzaj i zakres).

Nie można stosować określonej ramy takiego scenariusza, musi być on dostosowany do typu lekcji.

Scenariusz lekcji może posiadać swoją koncepcję:

- określony przedmiot edukacyjny,
- temat lekcji (główne kwestie dydaktyczne),
- cele lekcji (sformułowane w kontekście czynności operacyjnych wg tzw. taksonomii celów),
- przykładowe metody nauczania i uczenia się stosowane w poszczególnych etapach lekcji;
- dobrane środki dydaktyczne niezbędne do konkretnych fragmentów treści kształcenia;

Taki konspekt lekcji zawiera część przygotowawczą, część podstawową i końcową, a w ich ramach główne ogniwa lekcji.

Stosowane formy pracy mogą przybrać określoną postać tj. pracy indywidualnej ucznia, pracy zbiorowej np. całej klasy czy pracy w grupach.

Wykorzystane umiejętnie na lekcji środki dydaktyczne są niezbędnym narzędziem do osiągnięcia założonych, rozumianych przez uczniów celów lekcji.

Środki dydaktyczne mogą przybrać formę: **środków prostych** - wzrokowe i słuchowe oraz **środków złożonych**- wizualne, audialne i audiowizualne.

Przebieg lekcji dydaktycznej to uświadomienie uczniom celów i zadań (www.nacobezu.pl), zapoznanie z nowymi faktami, nowymi pojęciami, prawidłowościami oraz systematyzowanie wiedzy, przejście od teorii do praktyki,

wykonanie zadań praktycznych oraz wytwórczych (odniesienie do świata realnego, współczesnego), sprawdzenie oraz dokonanie oceny osiągnięć.

W pracy zdalnej, hybrydowej to nauczyciel wykorzystując TIK do prowadzenia i przygotowania materiałów dydaktycznych jest nadawcą w komunikacji zapośredniczonej, a uczniowie są odbiorcami, pracując na określonej platformie z materiałami i możliwościami korzystania z TIK.

Uczeń pracując z TIK samodzielnie lub w grupie w przestrzeni domowej, przygotowuje się do lekcji, bierze udział w zajęciach online i staje się współtwórcą takich zajęć (inni uczniowie i nauczyciel stają się na ten czas odbiorcami). Nauczyciel przygotowując całe zajęcia wyposażone w pomoce dydaktyczne TIK jest zobowiązany do przekazania swoim podopiecznym na lekcjach również instruktażu w zakresie użyteczności poszczególnych pomocy dydaktycznych. Uczniowie korzystają z TIK w czasie lekcji podczas pracy z materiałami (nauczyciel z TIK + uczeń z TIK w klasie).

Poniżej znajdują się propozycje – dwa pakiety materiałów do bezpośredniego wykorzystania na lekcjach: języka polskiego.

1) pakiet materiałów- 3 przykładowe scenariusze z języka polskiego

Przedmiot	Temat lekcji	Etap edukacji / klasa
Język polski	Mistrzostwo krasnoludów i Gandalfa, czyli sztuka skutecznego przekonywania	II etap – klasa 4
Język polski	Tworzymy klasowy słownik wyrazów bliskoznacznych – czyli dobre rady, kiedy i jak korzystać ze słownika wyrazów bliskoznacznych?	II etap- klasa 4
Język polski	Jeden dzień w obozie harcerskim atrakcją dla ucznia klasy np. 5 A SP...? na podstawie lektury Seweryny Szmaglewskiej pt. „Czarne Stopy”.	II etap – klasa 5

Ważne uwagi do pakietów:

Nauczyciele w szkole podstawowej:

W przykładowych materiałach można poprowadzić proces edukacyjny w taki sposób, aby dostosowując sposób przekazywania odpowiedniej wiedzy, kształtować umiejętności i postawy uczniów do naturalnej w tym wieku aktywności dzieci wynikającej z potrzeb i spontaniczności dziecka. Zastosowane metody pomagają im w poznawaniu świata w jego jedności i złożoności, uczą, wspomagają i kształtują ich samodzielność uczenia się, inspirują ich do wyrażania własnych myśli i doświadczeń oraz rozbudzają ich ciekawość poznawczą i motywację do nauki.

Poprzez zastosowane formy i metody z wykorzystaniem narzędzi TIK, możliwe staje się osiągnięcie wyznaczonych celów takich jak:

- przekazywanie wiedzy i własnego doświadczenia w świat dziecka,
- rozwijanie i wzmacnianie sił twórczych i zdolności uczniów,
- pobudzanie i zachęcanie ich do aktywności poznawczej poprzez posługiwanie się nowoczesną technologią kształcenia w procesie kształcenia i edukacji,
- sprawdzanie i ocenianie osiągnięć dydaktycznych uczniów.

Komputer w pracy zdalnej jest nie tylko ważnym narzędziem, ale skupia on w sobie możliwości wszystkich dotychczasowych mediów dydaktycznych jako narzędzie oddziałujące na wiele receptorów.

Korzyści dla nauczyciela:

- umożliwia komunikację pomiędzy uczniem.

Korzyści dla procesu edukacyjnego:

- wzrost autonomii uczniów,
- uruchomienie potencjału u uczniów z trudnościami komunikacyjnymi w bezpośrednim kontakcie w trybie edukacji stacjonarnej,
- daje możliwość osiągnięcia sukcesu edukacyjnego,
- daje możliwość dostosowanie zadań do indywidualnych umiejętności i zdolności.

Korzyści dla uczniów:

- komputery mogą poprawić dostęp uczniów do otwartej przestrzeni edukacji dla uczniów ze specjalnymi potrzebami, którzy są w stanie zrealizować zadania w swoim własnym tempie, a uczniowie w edukacji włączającej z upośledzeniem lekkim, głębokim i innymi dysfunkcjami w nauce mogą łatwiej się komunikować z otoczeniem
- zwiększona motywacja do korzystania z narzędzi TIK to również motywacja do nauki, samo nauki i wzięcia odpowiedzialności za swoją edukację.

Skuteczność wykorzystania TIK w w/w zajęciach edukacyjnych można pokazać na kilku rozłącznych obszarach: sprawdzenia przyswojonej wiedzy tematycznej z opracowanego zakresu, sprawności posługiwania się narzędziami TIK, weryfikacji sprawności manualnej, percepcyjnej uczniów, koordynacji wzrokowo-ruchowej.

Inspirujące publikacje do tworzenia własnych konspektów lekcji w przedmiotach humanistycznych:

1. https://ceo.org.pl/sites/default/files/tik_na_lekcjach_2015_06_02.pdf

dostęp: 23.04.2022

2. <https://lekcjaenter.pl/uploads/1.4%20Przedmioty%20humanistyczne%204-8.pdf>

dostęp: 23.04.2022

3. <https://lekcjaenter.pl/uploads/1.7%20Przedmioty%20humanistyczne%20ponadpodst.pdf> dostęp: 23.04.2022

4. <https://wiadomosci.onet.pl/swiat/w-jakich-warunkach-mieszkali-sredniowieczni-wiesniacy/cl10p0w> dostęp: 23.04.2022

5. <https://histmag.org/Jak-wygladalo-sredniowieczne-miasto-964> dostęp: 23.04.2022

6. <https://historia.org.pl/2020/03/19/zdalne-lekcje-z-historii-historia-on-line-do-nauki-w-domu/> dostęp: 23.04.2022

7. <https://phavi.umcs.pl/at/attachments/2020/0414/155349-aplikacja-mobilna-prezentacja.pdf> dostęp: 23.04.2022

8. https://wklasie.uniwersytetdzieci.pl/scenariusze?gclid=Cj0KCQjwplmTBhCmARIsAKr58cyKYyzCkmLEHACcExNOCpdfVca9L0XHhGWcSwni3W_8PtXieDJRR38aAm-CEALw_wcB dostęp: 23.04.2022

9. <http://produkty.ibe.edu.pl/docs/raporty/ibe-raport-dobre-praktyki-historia.pdf>
dostęp: 23.04.2022
10. https://wklasie.uniwersytetdzieci.pl/scenariusze?gclid=Cj0KCQjwpImTBhCmARIsAKr58cyKYyzCkmLEHACcExNOCpdfVca9L0XHhGWcSwni3W_8PtXieDJRR38aAm-CEALw_wcB dostęp: 23.04.2022
11. <https://www.youtube.com/watch?v=Tct0ZygjvaE> – Pinterest, Symbaloo, Wakelet
dostęp: 23.04.2022
12. <https://www.youtube.com/watch?v=evf3CsYN0mg> – Jak wykorzystać Mentimeter do tworzenia interaktywnych ćwiczeń. dostęp: 23.04.2022
13. <https://www.gov.pl/web/edukacja-i-nauka/nauka-zdalna-i-hybrydowa-w-szkolach-ponadpodstawowych> dostęp: 23.04.2022
14. <https://www.ore.edu.pl/2019/09/kno/> dostęp: 23.04.2022
15. <https://www.ore.edu.pl/2021/06/ksztalcenie-na-odleglosc-w-szkolach-i-placowkach-systemu-oswiaty-w-sytuacji-pandemii/> dostęp: 23.04.2022
16. <https://www.orpeg.pl/ksztalcenie-na-odleglosc/> dostęp: 23.04.2022
17. https://isszp.up.krakow.pl/wp-content/uploads/sites/13/2021/01/biss_13_e-book.pdf dostęp: 23.04.2022

Scenariusz 1 (z 3)

Scenariusz zajęć dla: uczniów II etapu edukacyjnego

Prowadzonych przez nauczyciela języka polskiego

Scenariusz lekcji w oparciu o lekturę obowiązkową „Hobbit, czyli tam i z powrotem” J. R. R. Tolkiena

Etap edukacyjny:	II etap; uczeń kończący klasę VII.
Przedmiot:	język polski.
Temat:	Mistrzostwo krasnoludów i Gandalfa, czyli sztuka skutecznego przekonywania.
Czas realizacji:	jedna godzina lekcyjna.
Cel główny:	doskonalenie umiejętności krytycznej obserwacji języka polskiego oraz rozpoznania wykorzystywanych w wypowiedziach różnego typu środków perswazji i manipulacji językowej.

Cele szczegółowe:

1) wiadomości – Uczeń:

- zna treść lektury „Hobbit, czyli tam i z powrotem” J. R. R. Tolkiena,
- wie, na czym polega umiejętność przekonywania,
- zna metodę rozwiązywania konfliktów - kompromis,
- rozumie pojęcie „argument”.

2) umiejętności – Uczeń:

- wyszukuje w tekście odpowiednie informacje,
- tworzy wypowiedź z własnej perspektywy,
- zbiera trafne argumenty i na ich podstawie wymyśla rozwiązanie,
- redaguje wypowiedź pisemną w formie listu,
- stosuje poprawne formy gramatyczne wyrazów odmiennej,
- pisze poprawnie pod względem ortograficznym,
- poprawnie używa znaków interpunkcyjnych.

3) postawy - uczeń:

- zachowuje się zgodnie z przyjętymi normami etycznymi i szanuje uczestników zajęć,
- komunikuje się, przestrzegając zasad prowadzenia kulturalnej rozmowy,
- respektuje prawo każdego uczestnika lekcji do wypowiedzenia się na dany temat,
- potrafi wypowiadać się zgodnie z tematem,
- prezentuje i uzasadnia własne zdanie.

Metody pracy:

- pokaz,
- metoda ćwiczeń praktycznych,
- pogadanka,
- online- podająca,
- eksponująca,
- problemowa,
- praktyczna,
- metoda niedokończonych zdań.

Forma pracy:

- indywidualna
- grupowa

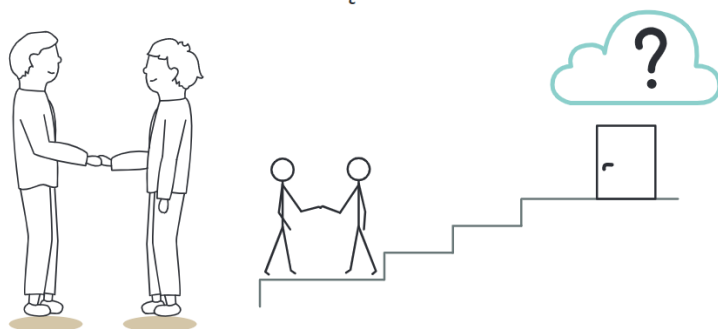
Środki dydaktyczne:

- lektura „Hobbit, czyli tam i z powrotem” J. R. R. Tolkiena;
- „Słownik języka polskiego”- <https://sjp.pwn.pl/> dostęp: 23.04.2022
- audiobook - https://www.youtube.com/watch?v=2qJ_APXDrIk dostęp: 23.04.2022
- na przykład: platforma Google Classroom,
- aplikacja Jamboard na gmail.com; aplikacja Mentimeter.

Przebieg lekcji

1) Faza wprowadzająca (10 min.):

I FAZA WPROWADZAJĄCA

Źródło: opracowanie własne

1. Czynności organizacyjne (powitanie online hasłem z „Hobbita...” – każdy uczeń przedstawia się określonym pozdrowieniem z lektury).
2. Podanie celów lekcji – tablica Jamboard – **załącznik nr 1**.

„Hobbit, czyli tam i z powrotem” J. R. R. Tolkiena

Cel lekcji:

doskonalenie umiejętności krytycznej obserwacji języka polskiego oraz rozpoznania wykorzystywanych w wypowiedziach różnego typu środków perswazji i manipulacji językowej

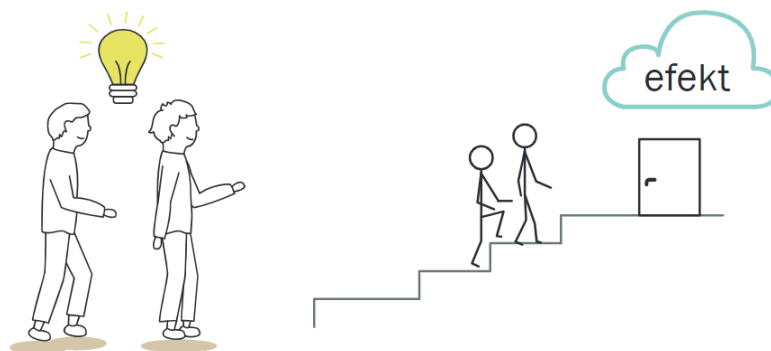

Rysunek 1 Widok tablicy Jamboard z tematem lekcji. Źródło: opracowanie własne.

3. Zapoznanie uczniów z NaCoBeZU (<https://nacobezu.pl> dostęp: 23.04.2022) w oparciu o udostępniony temat i cele lekcji.
4. Zapisanie tematu lekcji na tablicy Jamboard i udostępnienie pulpitu uczniom) -**załącznik nr 1**.

2) Faza realizacyjna (30 min)

II FAZA REALIZACYJNA

Źródło: opracowanie własne

1. Zaprezentowanie fragmentu audiobooka – https://www.youtube.com/watch?v=2gJ_APXDrIk dostęp: 23.04.2022
2. Przypomnienie informacji, kim jest Gandalf, w jakim celu przyszedł do Bilbo Bagginsa i dlaczego zaprosił do niego krasnoludy.
3. Praca w grupach i udzielenie odpowiedzi na pytania przygotowane przez nauczyciela.

Uczniowie dyskutują w pokojach i zapisują swoje przemyślenia na tablicy Jamboard, a następnie omawiają je na forum klasy - **załącznik nr 2**.

Grupa I: Czym jest przekonywanie?

Grupa II: Kto w codziennym życiu przekonuje nas do czegoś?

Grupa III: Czy łatwo jest przekonać kogoś do czegoś?

Grupa IV: Co jest potrzebne, aby przekonywanie było skuteczne?

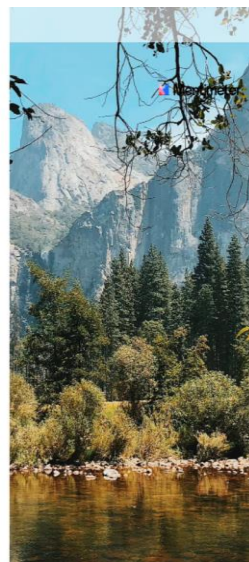
4. Odwołanie się do sytuacji z lektury i zadanie uczniom następujących pytań:
  1. W jaki sposób Gandalf i krasnoludy przekonały Hobbita do wyruszenia w podróż?
  2. W jaki sposób Gandalf przekonał krasnoludy, że Bilbo to doskonały wybór na członka wyprawy?

Prezentacja przygotowanych argumentów za pomocą mentimeteru - **załącznik nr 3**.

W jaki sposób Gandalf i krasnoludy przekonali hobbita do wyruszenia w podróż?

wielki bałagan
zamieszkają z nim
męczarnie z krasnoludami
święty spokój

Press S to show image

Rysunek 2 Okno dialogowe tworzenia prezentacji.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Mentimeter.

1. Sprawdzenie i podsumowanie efektów pracy uczniów oraz udzielenie informacji zwrotnej przez nauczyciela.
2. Wyjaśnienie znaczenia słowa „argument”. Uczniowie za pomocą piktogramów tworzą synonimy pojęcia „argument” oraz gromadzą zwroty i wyrażenia wskazujące na rozumienie wyrazu.
3. Skierowanie do uczniów następujących poleceń:
  - Co przekonaloby Twoją Mamę lub Tatę do wyrażenia zgody na wyruszenie przez Ciebie w daleką podróż?
  - Sformułuj i napisz do Mamy lub Taty konkretne argumenty, które przekonają ich do Twojej wyprawy.

Uczniowie indywidualnie wykonują zadanie i przesyłają je za pomocą platformy Google Classroom, poprzez którą nastąpi sprawdzenie efektów pracy.

4. Wyjaśnienie znaczenia słowa kompromis - w przypadku problemów skorzystanie ze „Słownika języka polskiego”: <https://sjp.pwn.pl/>
dostęp:23.04.2022

Kompromis — porozumienie osiągnięte w wyniku wzajemnych ustępstw.
Uczniowie na czacie wypisują swoje definicje kompromisu.

5. Praca w grupach: 4-5 grup.

Polecenie dla uczniów:

Każda z drużyn za pomocą rysunku – memu przedstawi wybrany problem, przytaczając argumenty obu stron.

Następnie wymyśli takie rozwiązanie, aby został osiągnięty kompromis.

Uczniowie mogą zaprezentować rozwiązanie np. za pomocą tablicy Jamboard.

6. Sprawdzenie i omówienie efektów pracy uczniów.

3) Faza podsumowująca (5 min.)

III FAZA PODSUMOWUJĄCA

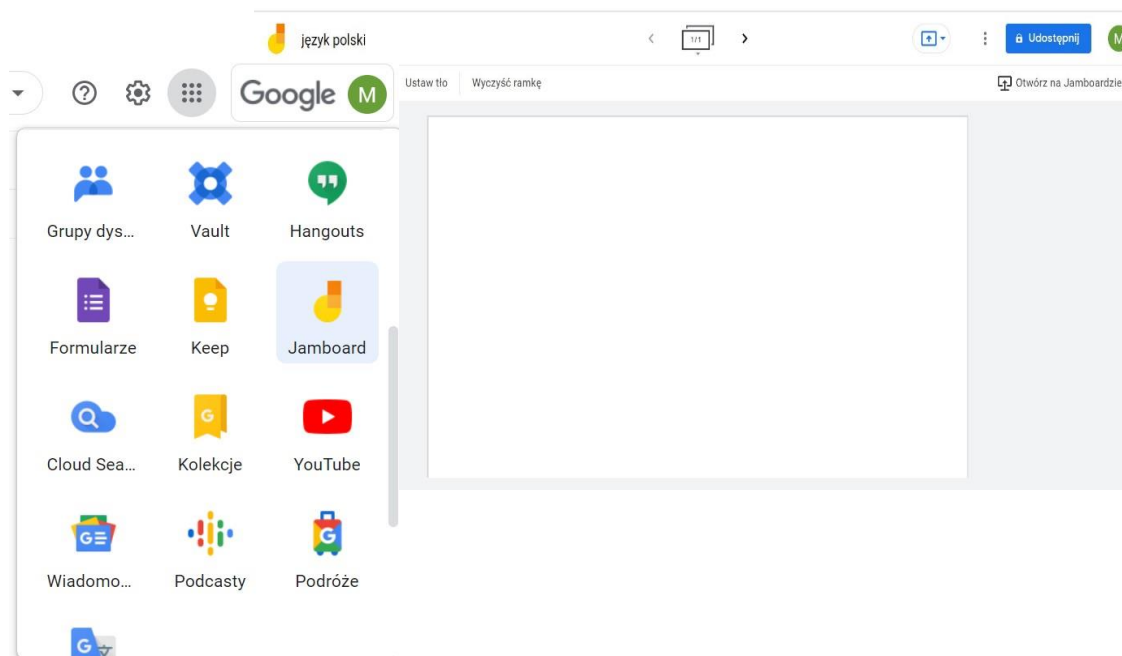

Źródło: opracowanie własne

1. Nauczyciel sprawdza stopień osiągnięcia celów za pomocą metody niedokończonych zdań:
  - Na dzisiejszej lekcji nauczyłem/-am się...
  - Zrozumiałem/-am, że...
  - Przypomniałem/-am sobie, że...
  - Zaskoczyło mnie...
  - Osiągnąłem/ęłam założony cel, gdyż...
2. Porządkowanie stanowiska pracy.

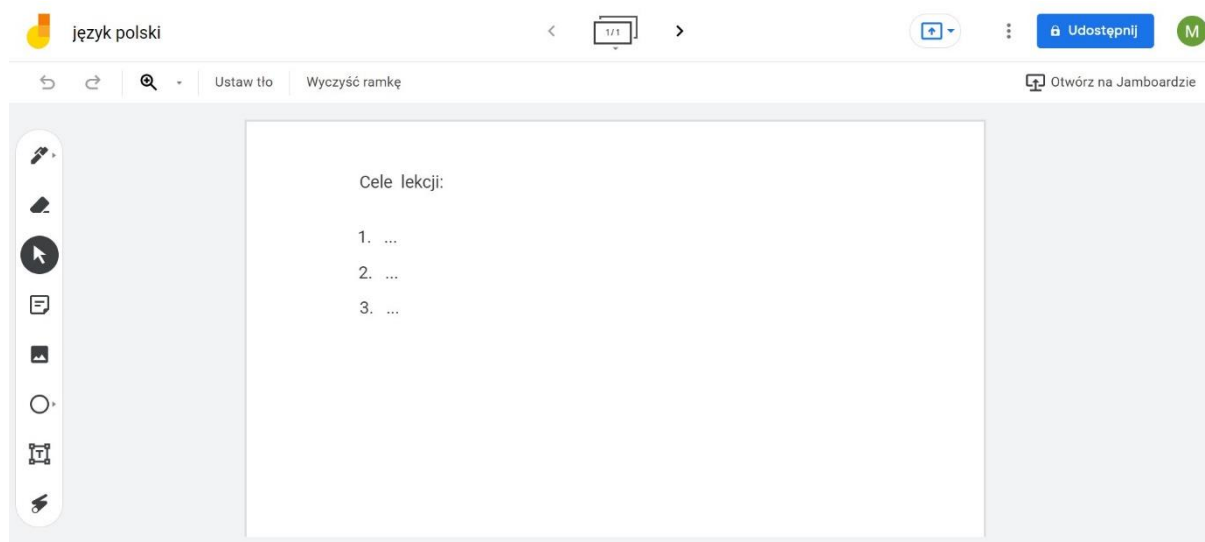
Załączniki do scenariusza

Załącznik 1

Rysunek 3 Widok okna dialogowego uruchomienia programu Jamboard.

Źródło: opracowanie własne z wykorzystaniem narzędzia Gmail.com

Załącznik nr 2

Grupa I

Czym jest przekonywanie?	Czym nie jest przekonywanie?
Przykład 1	Przykład 1
Przykład 2	Przykład 2
Przykład 3	Przykład 3

Grupa 2

Kto w codziennym życiu przekonuje nas do czegoś?	Kto?	Do czego?
Przykład 1		
Przykład 2		
Przykład 3		

Grupa III

Czy łatwo jest przekonywać kogoś do czegoś?

Przykłady do czego łatwo można kogoś przekonać	Przykłady do czego trudno można kogoś przekonać	Określ w skali 1-5 stopień trudności przekonania kogoś do czegoś: 1- stopień łatwy 5 stopień najtrudniejszy

Grupa IV

Co jest potrzebne, aby przekonywanie było skuteczne?

Katalog narzędzi:

Przykład	Skuteczne	Nieskuteczne

Załącznik 3

<https://www.mentimeter.com/> dostęp 23.04.2022

Informacja dla nauczyciela:

Mentimeter

Welcome back!

Log in to your Mentimeter account

Log in with Facebook

Log in with Google

or using email

Wybieramy **Log in**

Want to join a presentation? Enter code here

[Features](#) - [Solutions](#) - [Resources](#) - [Pricing](#) - [Enterprise](#) [Log in](#)

Engage your audience & eliminate awkward silences

Our easy-to-build presentations, interactive Polls, Quizzes, and Word Clouds mean more participation and less stress

No credit card needed

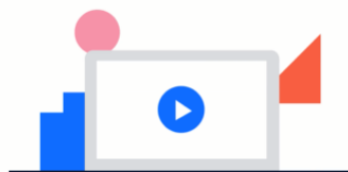
Rysunek 4 Widok okien dialogowych uruchomienia aplikacji Mentimeter.

Źródło: opracowanie własne na podstawie dostępnego narzędzia pod adresem

<https://www.mentimeter.com/> dostęp: 23.04.2022

Po zalogowaniu się wybieramy **New Presentation**

No presentations here yet!

Start creating interactive and engaging presentations to include your audience.

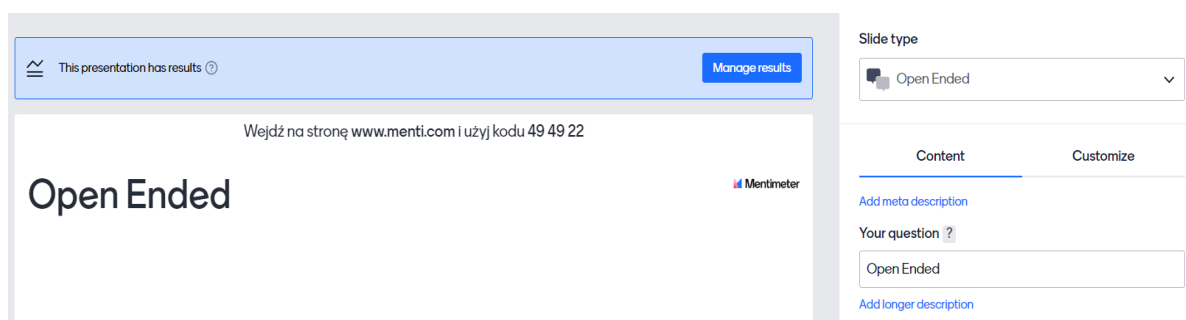
+ New presentation

Simple presentation builder

Rysunek 5 Okno dialogowe tworzenia nowej prezentacji.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Mentimeter.

Po zalogowaniu wybieramy **Open Ended**:

Rysunek 6 Okno dialogowe edycji prezentacji.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Mentimeter.

W polu **Your question** wpisujemy pytanie. Możemy wybrać grafikę i naciskamy w prawym górnym rogu ekranu przycisk **Present**.

Rysunek 7 Okno dialogowe tworzenia zapytania.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Mentimeter.

Udostępniamy kod dla ucznia, np. 49 49 22

Widok ucznia:

W jaki sposób Gandalf i krasnoludy przekonali hobbita do wyruszenia w podróż?

Wpisz słowo	25
Wpisz kolejne słowo	25
Wpisz kolejne słowo	25

Możesz wybrać wiele odpowiedzi

Dziękujemy za Twój komentarz! Jeśli chcesz dodać kolejny powyżej.

Prześlij

Rysunek 8 Okno dialogowe do wpisania przez ucznia odpowiedzi na pytanie.

Źródło: opracowanie własne z wykorzystaniem narzędzia www.mentimeter.com
dostęp 23.04.2022

Po wpisaniu odpowiedzi i naciśnięciu przycisku **Prześlij** pojawią się wszystkie odpowiedzi uczniów w widoku nauczyciela.

Scenariusz 2 (z 3)

Scenariusz lekcji: Tworzymy klasowy słownik wyrazów bliskoznacznych

Etap edukacyjny: II etap; uczeń kończący klasę IV.

Przedmiot: język polski.

Temat: Tworzymy klasowy słownik wyrazów bliskoznacznych – czyli dobre rady, kiedy i jak korzystać ze słownika wyrazów bliskoznacznych?

Czas realizacji: jedna godzina lekcyjna.

Cel główny: zapoznanie uczniów z zawartością słownika synonimów i jego przydatnością w praktycznym działaniu.

Cele szczegółowe:

1) wiadomości – Uczeń:

- pozna wiadomości na temat słownika synonimów oraz sposób szukania w nim potrzebnych wyrazów,
- uświadomi sobie konieczność zastępowania słów powtórzonych w tekście wyrazami bliskoznacznymi.

2) umiejętności – Uczeń:

- zna budowę słownika wyrazów bliskoznacznych,
- poprawnie posługuje się słownikiem synonimów i wie, kiedy z niego skorzystać,
- dokonuje selekcji i analizy informacji,
- wykorzystuje teoretyczne wiadomości w praktycznym działaniu,
- stosuje poprawne formy gramatyczne wyrazów odmiennej,
- pisze poprawnie pod względem ortograficznym,
- poprawnie używa znaków interpunkcyjnych.

3) postawy – Uczeń:

- zachowuje się zgodnie z przyjętymi normami etycznymi,

- kształci umiejętności poprawnego posługiwania się językiem polskim w różnych sytuacjach,
- wypowiada się zgodnie z tematem, prezentuje własne zdanie i uzasadnia je,
- potrafi słuchać wypowiedzi uczestników zajęć, respektując ich prawo do wypowiedzania się na dany temat.

Metody pracy:

- pokaz,
- metoda ćwiczeń praktycznych,
- pogadanka.

Farma pracy:

- indywidualna
- praca na forum

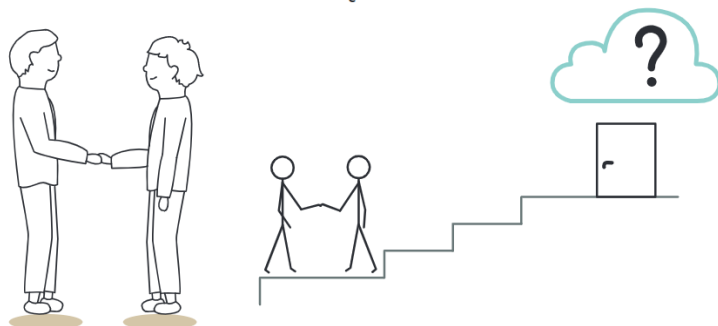
Środki dydaktyczne:

- podręcznik, np.: „Nowe słowa na start”
- słowniki synonimów
- na przykład: platforma Google Classroom,
- tablica Jamboard na gmail.com
- umiejętność korzystania ze słownika bliskoznacznego - <https://www.youtube.com/watch?v=5N2v-985KNI> dostęp: 24.04.2022
- słownik synonimów - <https://www.synonimy.pl/> dostęp: 24.04.2022
- <https://www.rebusy.edu.pl/> - tworzenie rebusów dostęp: 24.04.2022
- [LearningApps.org](https://www.learningapps.org/) dostęp: 24.04.2022
- [wordwall.com](https://www.wordwall.com) dostęp: 24.04.2022

Przebieg lekcji:

1) Faza wprowadzająca (30 min.)

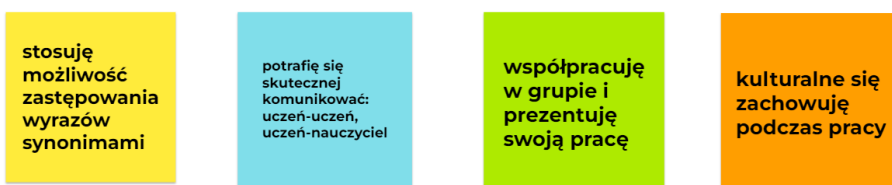
I FAZA WPROWADZAJĄCA

Źródło: opracowanie własne

1. Czynności organizacyjne - każdy z uczniów za pomocą innego zwrotu grzecznościowego wita się z pozostałymi uczestnikami lekcji.
2. Podanie celów lekcji.
Nauczyciel w nawiązaniu do powitania się przez każdego z uczniów omawia cele lekcji oraz zapoznaje uczestników zajęć z NaCoBeZU:
  - Umiejętność korzystania ze słownika bliskoznacznego - <https://www.youtube.com/watch?v=5N2v-985KNI> dostęp: 23.04.2022
  - Kontakt ucznia ze słownikiem synonimów - <https://www.synonimy.pl/> dostęp: 23.04.2022
  - Współpraca w grupie i prezentacja swojej pracy.
  - Stosowanie możliwości zastępowania wyrazów synonimami.
  - Potrafi się skutecznej komunikować: uczeń-uczeń, uczeń-nauczyciel,
  - Kulturalnie zachowuje się podczas pracy (kontrakt pracy na lekcji online).
3. Zapis tematu lekcji oraz kontraktu na tablicy Jamboard - **załącznik nr 1.**

Kontrakt pracy na lekcji online

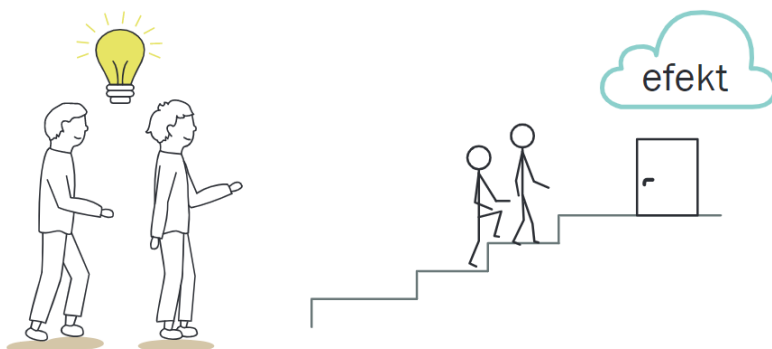

Rysunek 4 Widok tablicy Jamboard. Kontrakt pracy na lekcji online.

Źródło: opracowanie własne.

2) Faza realizacyjna (30 min.):

II FAZA REALIZACYJNA

Źródło: opracowanie własne

1. Zastosowanie ćwiczeń aktywizujących.

Nauczyciel pokazuje uczniom na **tablicy Jamboard** lub **aplikacji**

Learningapps.org - **połącz w pary** koszyk z wyrazami:

wiedza, wiadomości, magia, dom, dar, niewiadoma, straszny, przerażający, zapach, aromat, czary, tajemnica, mieszkanie, upominek, powiedzieć, odrzec - **załącznik nr 2**

Rysunek 5 Okno dialogowe łączenia synonimów wylosowanych wyrazów w pary.
Źródło: opracowanie własne z wykorzystaniem narzędzia LearningApps.

Uczestnicy zabawy szukają do wyrazu wybranego z koszyka słowa o podobnym znaczeniu.

Następnie głośno go wypowiadają na forum klasy lub zapisują na czacie.

Nauczyciel zadaje pytanie, czy ktoś z uczniów ma inną propozycję zastąpienia danego wyrazu.

Każdy z uczniów przedstawia swój wybór słowa i przykład jego „zamiennika”. Prowadzący zajęcia zapisuje podawane przez uczniów propozycje na tablicy udostępnionej uczniom podczas pracy zespołowej.

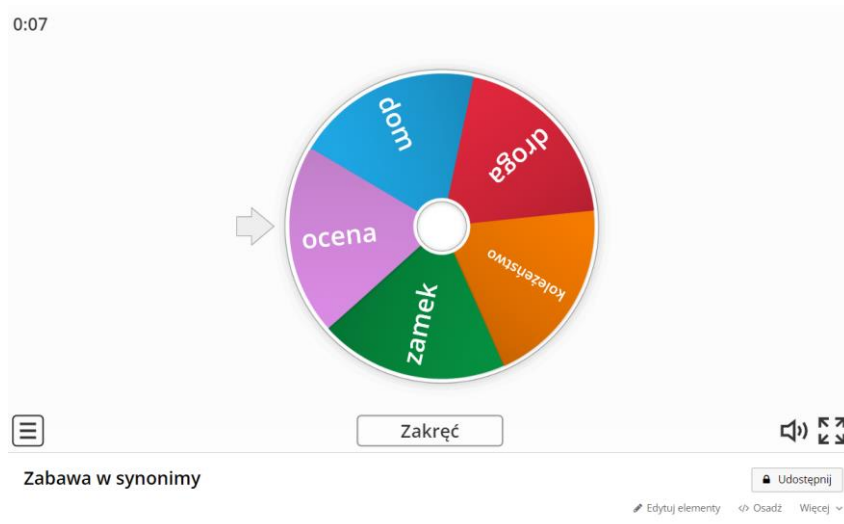
2. Nauczyciel wyjaśnia uczniom, że wyrazy bliskoznaczne to inaczej synonimy (z gr. synonimów równoimienny). Szukamy ich w słowniku synonimów nazywanym inaczej słownikiem wyrazów bliskoznacznych.

Prowadzący zajęcia zwraca się do uczniów:

„W klasie, gdzie moglibyśmy zobaczyć taki słownik, przekartkować, przeglądać, poszukać zamienników wyrazu, który wybraliście, zadanie to mogłoby się okazać ciekawym doświadczeniem. Jednak ja mam inną propozycję. Chciałbym/-ałabym zaprosić was w podróż internetowego wyszukiwania wyrazów bliskoznacznych. Zanim to uczynimy, proszę, abyście otworzyli podręcznik na str. 124 i wykonali pisemnie w zeszycie przedmiotowym zadanie nr 1.”.

3. Przeprowadzenie w oparciu o aplikację internetową wordwall.com - zabawy „koło fortuny” polegającej na zastąpieniu wyrazów: dom, droga, koleżeństwo, ocena, zamek synonimami.

Nauczyciel poprzez czat udostępnia uczniom link do gry- **załącznik nr 3**.

Rysunek 6 Okno dialogowe gry „Zabawa w synonimy”.

Źródło: opracowanie własne z wykorzystaniem narzędzia LearningApps.

Uczniowie dzielą się na forum z pozostałymi uczestnikami lekcji swoim rozwiązaniem zadania i spostrzeżeniami wynikającymi z jego wykonaniem.

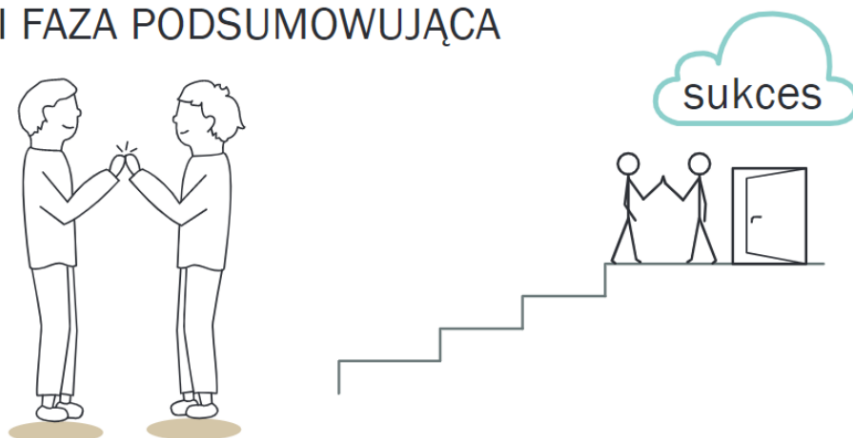
4. Nauczyciel sugeruje uczniom, że mogą także skorzystać ze słownika synonimów w formie książkowej. Za pomocą takiej formy słownika prezentuje synonimy wybranych wyrazów, np. dziecko, grzeczność, radość, klasa.

5. Otwarcie podręcznika i wykonanie zadania 7 znajdującego się na str.124.

3) Faza podsumowująca (5 min.)

III FAZA PODSUMOWUJĄCA

Źródło: opracowanie własne

1. Nauczyciel sprawdza stopień osiągnięcia celów za pomocą metody niedokończonych zdań:

Na lekcji dowiedziałem/-am się...

Zaskoczyło mnie ...

Zdałem /- am sobie sprawę, że...

2. Propozycja klasowego słownika synonimów- prezentacja 5-6 uczniów.
3. Podanie 3 wyrazów, do których uczniowie szukają synonimów.
4. Rozwiązanie rebusu przygotowanego przez nauczyciela

<https://www.rebusy.edu.pl/> dostęp: 23.04.2022 - załącznik nr 4.

To hasło wnikliwie przemyśl. Syn o nim mówił długo.

Generator rebusów

Wprowadź słowo, wyrażenie lub krótkie zdanie, na podstawie którego chcesz wygenerować rebus w polu poniżej. Domyślnie każdemu słowu będzie opowiadał jeden obraz, aby dane słowo było przedstawione przez kilka obrazów, należy je podzielić znakiem spacji (np. zamiast *ekspedycja* wpisać *ekspe dycja*).

Syn o nim mówił długo

Utwórz rebus (język polski)

Utwórz rebus (język angielski)

syn < >	do < >	nim < >	dół < >	dług < >
s=S	-d	d=m +w +i	+o	
Poprz. Nast.	Poprz. Nast.	Poprz. Nast.	Poprz. Nast.	Poprz. Nast.

Rysunek 7 Okno dialogowe generatora rebusów.

Źródło: opracowanie własne z wykorzystaniem narzędzia www.rebusy.edu.pl dostęp:

23.04.2022

5. Zadanie pracy domowej: podręcznik str. 124 zad. 6

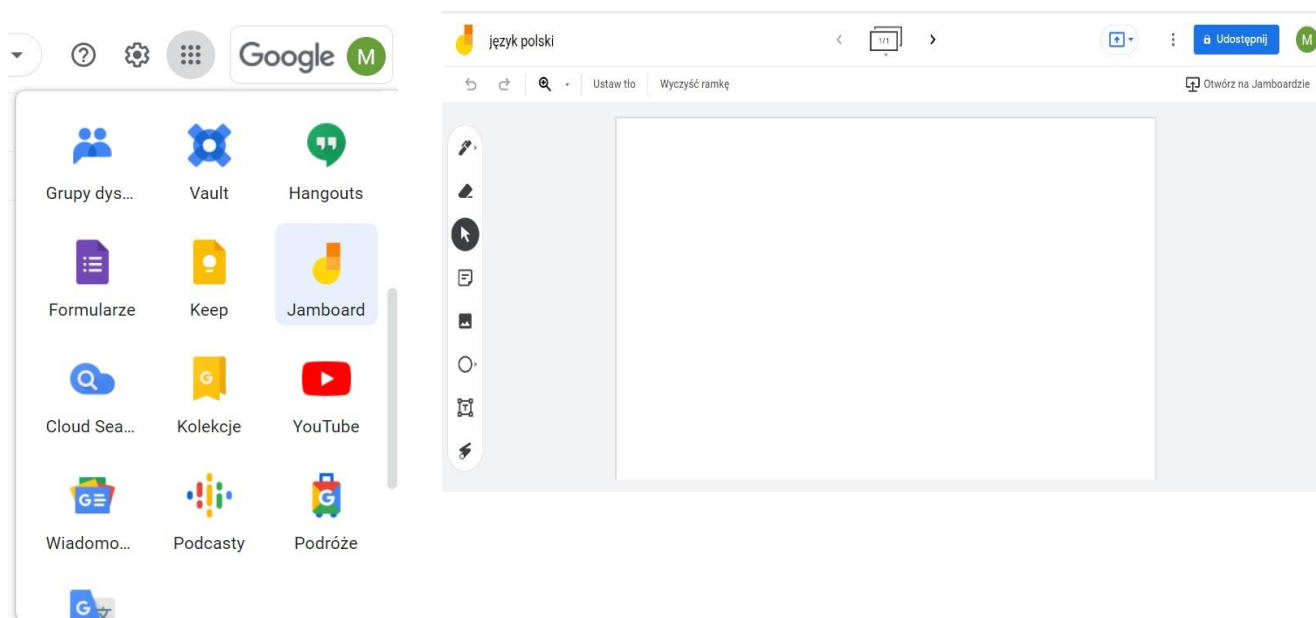
6. Nagrodzenie uczniów oceną.

7. Porządkowanie stanowiska pracy.

Załączniki do scenariusza

Załącznik 1

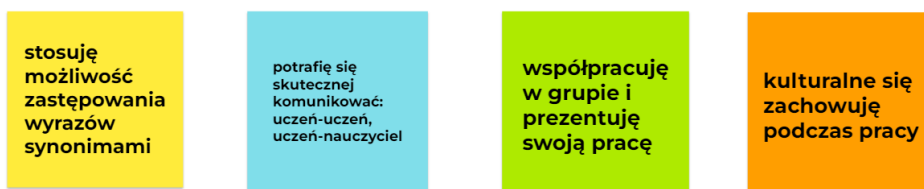
Logujemy się na stronie gmail.com i wybieramy **Jamboard**

Rysunek 8 Widok okna dialogowego uruchomienia programu Jamboard.

Źródło: opracowanie własne z wykorzystaniem narzędzia gmail.com

Kontrakt pracy na lekcji online

Rysunek 9 Widok tablicy Jamboard. Kontrakt pracy na lekcji online.

Źródło: opracowanie własne.

Załącznik 2

<https://wordwall.net/pl> dostęp: 23.04.2022

Po zalogowaniu

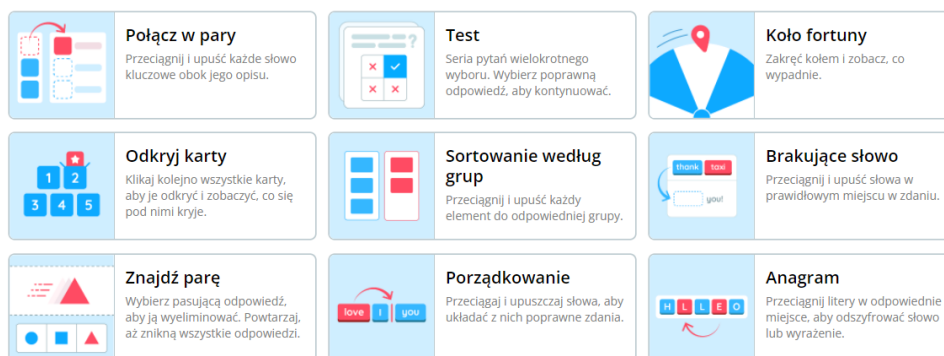
Rysunek 10 Okno dialogowe tworzenia materiałów dydaktycznych.

Źródło: opracowanie własne z wykorzystaniem narzędzia Wordwall.net

Wybieramy z kafelek **Połącz w pary**

Poznaj nasze szablony

Wybierz szablon, aby dowiedzieć się więcej

Rysunek 11 Okno dialogowe wybór szablonu.

Źródło: opracowanie własne z wykorzystaniem narzędzia Wordwall.net

Załącznik nr 3

<https://wordwall.net/pl> dostęp: 23.04.2022

Po zalogowaniu wybieramy **Koło fortuny** lub **Połącz w pary**

The screenshot shows the Wordwall website interface. At the top, there is a navigation bar with the Wordwall logo and the tagline 'Twórz lepsze zajęcia w krótszym czasie'. On the right, there are links for 'Strona Główna', 'Funkcje', and 'Plany Cenowe'. The main content area is titled 'Społeczność ▶ Polski ▶ Koło fortuny język' and 'Przykłady z naszej społeczności'. Below this, there is a search bar with the text 'Liczba wyników dla zapytania 'polski koło fortuny język': 10000+'. Four example wheels of fortune are displayed in a row, each with a title and a brief description:

- koło pytań pokemonów**: Koło fortuny wg Mateusz233
- koło fortuny**: Koło fortuny wg Patryklaciak
- jaki race?**: Koło fortuny wg Asiajaskolka
- minecraft wylosuj i powiedz**: Koło fortuny wg Aleksanderflis2

Each example includes a small thumbnail of the wheel and a button to view it.

Rysunek 12 Okno dialogowe wybór szablonu- koła fortuny.

Źródło: opracowanie własne z wykorzystaniem narzędzia Wordwall.net

Poznaj nasze szablony

Wybierz szablon, aby dowiedzieć się więcej

The screenshot shows a grid of nine template options, each with an icon and a brief description:

- Połącz w pary**: Przeciągnij i upuść każde słowo kluczowe obok jego opisu.
- Test**: Seria pytań wielokrotnego wyboru. Wybierz poprawną odpowiedź, aby kontynuować.
- Koło fortuny**: Zakręć kołem i zobacz, co wypadnie.
- Odkryj karty**: Klikaj kolejno wszystkie karty, aby je odkryć i zobaczyć, co się pod nimi kryje.
- Sortowanie według grup**: Przeciągnij i upuść każdy element do odpowiedniej grupy.
- Brakujące słowo**: Przeciągnij i upuść słowa w prawidłowym miejscu w zdaniu.
- Znajdź parę**: Wybierz pasującą odpowiedź, aby ją wyeliminować. Powtarzaj, aż znikną wszystkie odpowiedzi.
- Porządkowanie**: Przeciągnij i upuszczaj słowa, aby układać z nich poprawne zdania.
- Anagram**: Przeciągnij litery w odpowiednie miejsce, aby odszyfrować słowo lub wyrażenie.

Rysunek 13 Okno dialogowe wybór szablonu.

Źródło: opracowanie własne z wykorzystaniem narzędzia Wordwall.net

Załącznik nr 4

<https://www.rebusy.edu.pl/> dostęp: 23.04.2022

Generator rebusów

Wprowadź słowo, wyrażenie lub krótkie zdanie, na podstawie którego chcesz wygenerować rebus w polu poniżej. Domyślnie każdemu słowu będzie opowiadał jeden obraz, aby dane słowo było przedstawione przez kilka obrazów, należy je podzielić znakiem spacji (np. zamiast *ekspedycja* wpisać *ekspe dycja*).

Syn o nim mówił długo

Utwórz rebus (język polski) Utwórz rebus (język angielski)

syn	do	nim	dół	dług
< >	< >	< >	< >	< >
				
s=S	-d		d=m +w +i	+o
Poprz. Nast.	Poprz. Nast.	Poprz. Nast.	Poprz. Nast.	Poprz. Nast.

Rysunek 14 Okno dialogowe generatora rebusów.

Źródło: opracowanie własne z wykorzystaniem narzędzia www.rebusy.edu.pl dostęp 23.04.2022

Scenariusz 3 (z 3)

Scenariusz lekcji w oparciu o powieść przygodową „Czarne Stopy” Seweryny Szmaglewskiej

- Etap edukacyjny:** II etap; uczeń kończący klasę V.
- Przedmiot:** język polski.
- Temat lekcji:** Jeden dzień w obozie harcerskim atrakcją dla ucznia klasy np. 5 „A” SP...na podstawie lektury Seweryny Szmaglewskiej pt. „Czarne Stopy”.
- Czas realizacji:** dwie godziny lekcyjne.
- Cel główny:** realizowanie prostych projektów w zakresie form użytkowych, w tym służących kształtowaniu własnego wizerunku i otoczenia oraz upowszechnianiu kultury w środowisku szkolnym.

Cele szczegółowe:

1) wiadomości – Uczeń:

- zna treść lektury „Czarne Stopy”,
- określa problematykę powieści,
- rozróżnia typy komunikatu: literacki, ikoniczny,
- zna i rozumie pojęcie „argument”.

2) umiejętności – Uczeń:

- redaguje wypowiedzi pisemne,
- dokonuje selekcji informacji,
- dostosowuje sposób wyrażania się do zamierzonego celu wypowiedzi,
- stosuje poprawne formy gramatyczne wyrazów odmiennych,
- pisze poprawnie pod względem ortograficznym,
- poprawnie używa znaków interpunkcyjnych.

3) postawy - Uczeń:

- kulturalnie uczestniczy w zajęciach,

- szanuje innych uczestników zajęć, respektując prawo każdego do wypowiedzenia się na zadany temat,
- uczestnicząc w rozmowie, słucha wypowiedzi innych, mówi na temat, prezentuje własne zdanie i potrafi je uzasadnić.

Metody pracy: zajęcia praktyczne – projekt

Forma pracy: praca w grupach

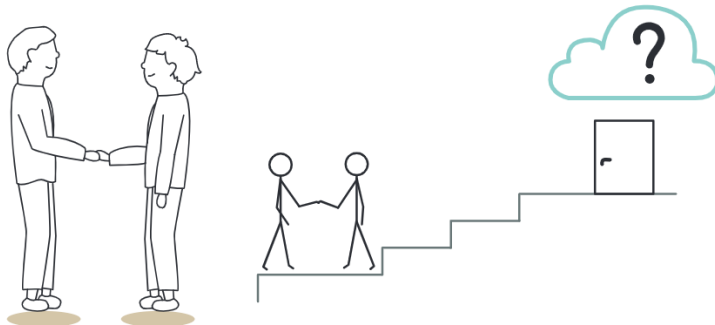
Środki dydaktyczne:

- powieść Seweryny Szmaglewskiej;
- na przykład: platforma Google Classroom,
- aplikacja Jamboard na gmail.com;
- mentimeter.com, LearningApps.org, Wordwall.net
- słownik języka polskiego - <https://sjp.pwn.pl/> dostęp:23.04.2022

Przebieg lekcji:

1) Faza wprowadzająca (10 min.):

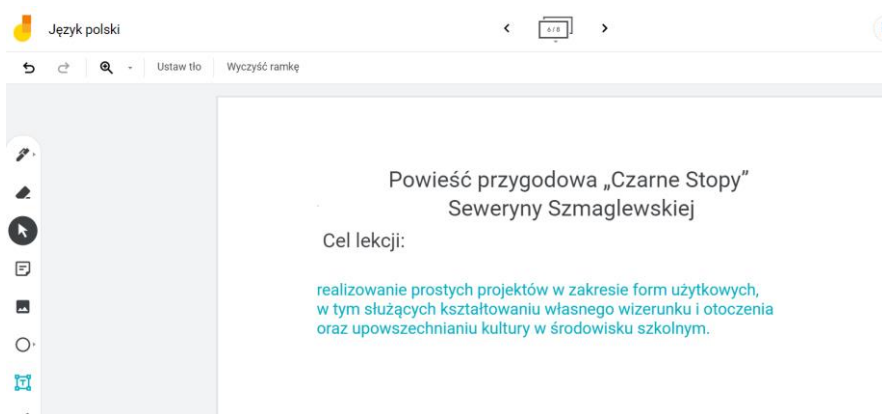
I FAZA WPROWADZAJĄCA

Źródło: opracowanie własne

1. Czynności organizacyjne - powitanie „czuwaj”. Nauczyciel krótko omawia harcerskie powitanie, a następnie uczniowie witają się wymyślonymi przez siebie zwrotami grzecznościowymi.
2. Podanie celów lekcji.
3. Zapoznanie uczniów z NaCoBeZU:
  - czy potrafisz ułożyć dzienny plan zajęć?
  - czy potrafisz ułożyć zasady do wymyślonych przez siebie zabaw i gier?
  - czy potrafisz wymyślić ciekawą nazwę dla swej drużyny?
  - czy potrafisz zaprojektować godło drużyny?
  - czy potrafisz współpracować w grupie?
4. Zadanie uczniom pytań kluczowych i zasugerowanie, aby, zastanawiali się nad udzieleniem na nie odpowiedzi w trakcie toku lekcji:
  1. Czy dzień spędzony w obozie harcerskim może być atrakcyjny dla mnie/dla nas uczniów klasy 5 a SP?
  2. Czy tematyka dzisiejszej lekcji wiąże się z lekturą „Czarne Stopy”, jeżeli uważacie, że tak, proszę uzasadnijcie, dlaczego?
5. Zapisanie na tablicy Jamboard tematu lekcji wraz z jej celami – udostępnienie tablicy uczniom – **załącznik nr 1**.

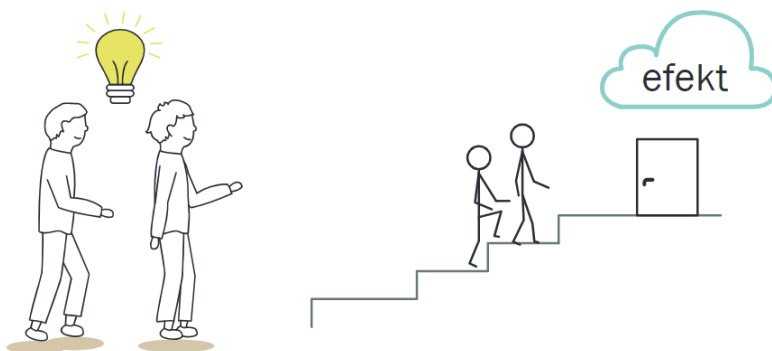

Rysunek 15 Widok tablicy Jamboard z tematem i celem lekcji.

Źródło: opracowanie własne.

2) Faza realizacyjna (70 min.):

II FAZA REALIZACYJNA

Źródło: opracowanie własne

1. Podział zespołu klasowego na grupy - zastępy.
2. Wprowadzenie uczniów w sytuację, w której będą realizowali swoje zadania.
Przedstawienie zasad obowiązujących w trakcie pracy.
3. Nauczyciel tworzy pięć tablic w Jamboard dla każdej z grup i przedstawia zadania przygotowane dla zastępów (grupa składa się z 6 uczniów, w naszym przypadku będzie umownie liczyła 4 osoby).

Zadanie 1.

Wymyślcie nazwę swojego zastępu i jego hasło oraz pseudonimy dla wszystkich członków grupy.

Czas pracy – ok. 10 minut.

Zadanie 2.

Napiszcie w 4 — 5 punktach plan zajęć obozowych dla waszej drużyny na jeden dzień — można opierać się na treści lektury.

Czas pracy - ok. 10 minut.

Zadanie 3.

Ułóżcie zasady zabawy lub gry zespołowej dla drużyny harcerskiej.

Czas pracy - ok.10 minut.

Zadanie 4.

Zaszyfrujcie wymyślonym przez siebie kodem wiadomość: „Życzymy powodzenia.”

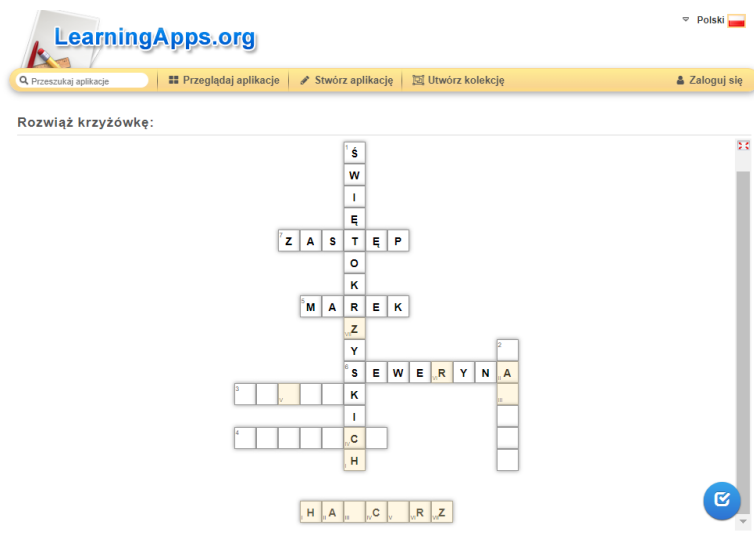
Czas pracy - ok. 10 minut.

Zadanie 5.

Zaprojektujcie i narysujcie godło waszego zastępu.

Czas pracy - ok.10 minut.

1. Sprawdzanie efektów pracy uczniów następuje po każdym wykonanym zadaniu.
2. Nauczyciel udostępnia na czacie link do wcześniej przygotowanej krzyżówki w aplikacji LearningApps.org

Rysunek 16 Okno dialogowe- krzyżówka.

Źródło: opracowanie własne z wykorzystaniem narzędzia LearningApps.

Treść do krzyżówki:

1. Chłopcy byli na obozie w Górach .....
2. Żywy pomnik przyrody, dąb staruszek.
3. Królewicz zamieniony w kamień.
4. Serdelkowy złodziej.
5. Imię głównego bohatera.
6. Autorka powieści to .....Szmaglewska.
7. np. Czarne stopy, Kontiki, Białe Foki.

Odpowiedzi:

1. Świętokrzyskich, 2. Bartek, 3. Emeryk, 4. Wyżlica
5. Marek, 6. Seweryna, 7. Zastęp

Hasło: HARCERZ

- 4) Udzielenie odpowiedzi na pytania kluczowe zadane uczniom w fazie wprowadzającej lekcji - załącznik nr 2 - związany z aplikacją **mentimeter.com**

a) Czy dzień spędzony w obozie harcerskim może być atrakcyjny dla mnie. Dla nas uczniów klasy 5 SP. Jeżeli uważacie, że tak to dlaczego?

Wpisz słowo

Wpisz kolejne słowo

Wpisz kolejne słowo

Możesz wybrać wiele odpowiedzi

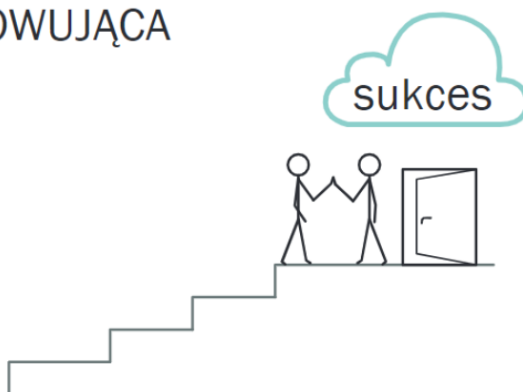
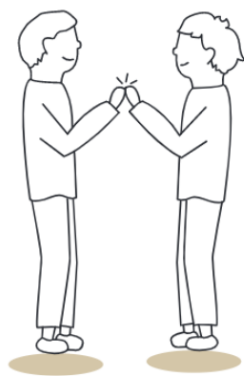
Prześlij

Rysunek 17 Okno dialogowe do wpisania przez ucznia odpowiedzi na pytanie kluczowe. Źródło: opracowanie własne z wykorzystaniem narzędzia

www.mentimeter.com dostęp: 23.04.2022

3) Faza podsumowująca (10 min.)

III FAZA PODSUMOWUJĄCA

Źródło: opracowanie własne

1. Podsumowanie pracy uczniów przez nauczyciela z wykorzystaniem aplikacji Wordwall.net – **Test**

Nauczyciel udostępnia na czacie link do gry.

Dane do gry:

Połącz nazwy zastępów z ich zastępowymi

I. Czarne Stopy - Maciek Osa

II. Kontiki - Puchatek

III. PIHM - Dąbrowski

IV. Żurawie - Longinus

V. Białe foki - Patelnia

Rysunek 18 Okno dialogowe - quiz.

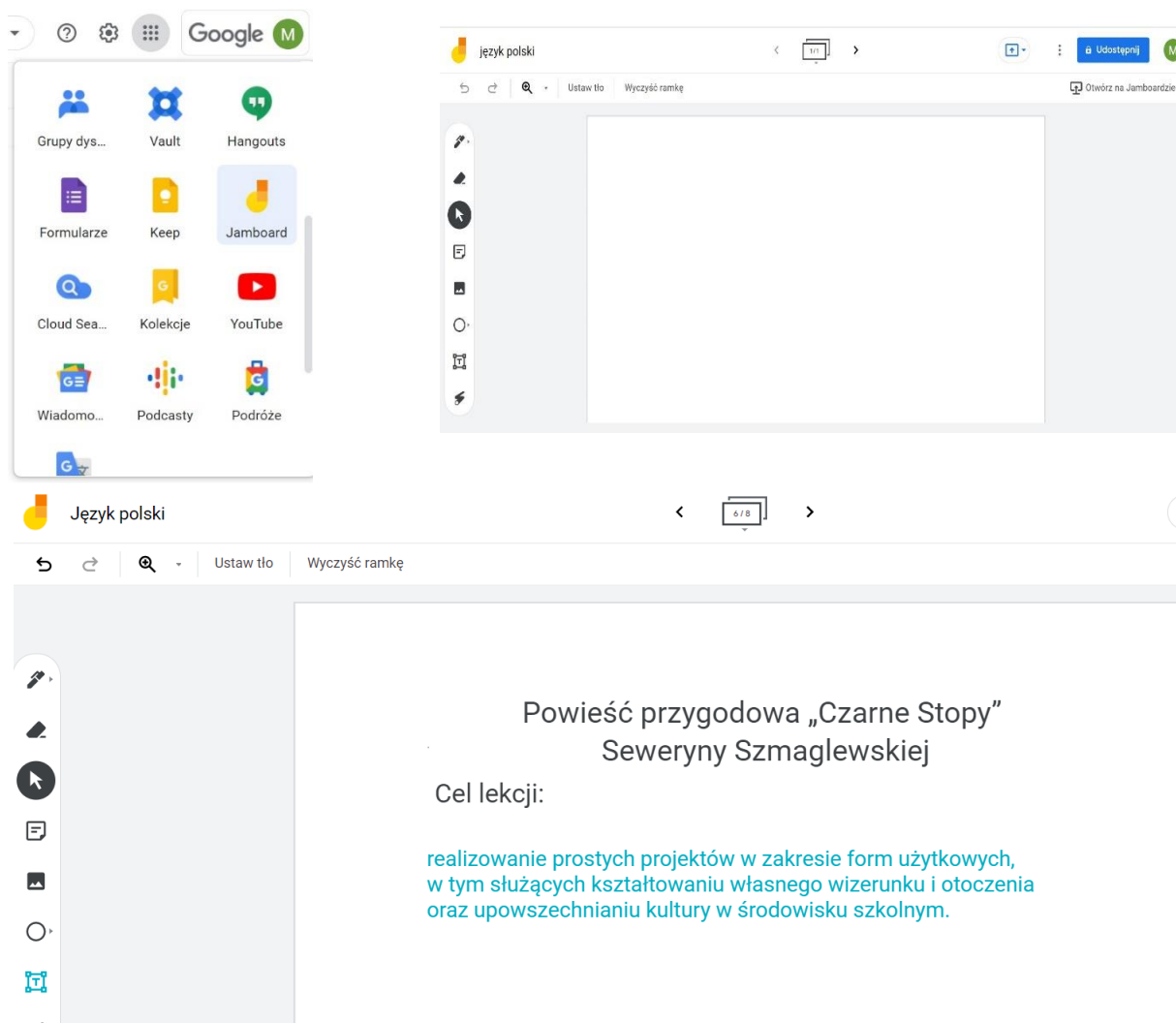
Źródło: opracowanie własne z wykorzystaniem narzędzia Wordwall.net

2. Autorefleksja uczniów polegająca na samoocenie zaangażowania się w tok lekcji i stosunku do wykonywanych zadań.
3. Ocena pracy uczniów przez nauczyciela.
4. Zadanie domowe:
Odszukaj w słowniku <https://sjp.pwn.pl/> (dostęp: 23.04.2022) i zapisz znaczenie słów: hufiec, drużyna, chorągiew
5. Porządkowanie stanowiska pracy.

Załączniki do scenariusza

Załącznik 1

Logujemy się na stronie gmail.com i wybieramy **Jamboard**

Rysunek 19 Widok tablicy Jamboard z tematem i celem lekcji.

Źródło: opracowanie własne.

Załącznik nr 2

<https://www.mentimeter.com/> dostęp: 23.04.2022

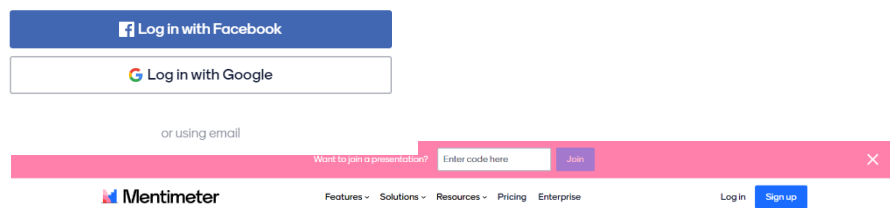
Informacja dla nauczyciela:

Wybieramy **Log in**

Welcome back!

Log in to your Mentimeter account

Engage your audience & eliminate awkward silences

Our easy-to-build presentations, interactive Polls, Quizzes, and Word Clouds mean more participation and less stress

[Sign up](#)

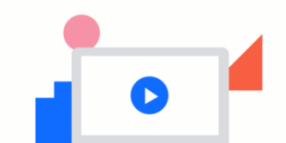
No credit card needed

Rysunek 20 Widok okien dialogowych uruchomienia aplikacji Mentimeter.

Źródło: opracowanie własne na podstawie dostępnego narzędzia pod adresem

<https://www.mentimeter.com/> dostęp: 23.04.2022

Po zalogowaniu się wybieramy **New Presentation**

No presentations here yet!

Start creating interactive and engaging presentations to include your audience.

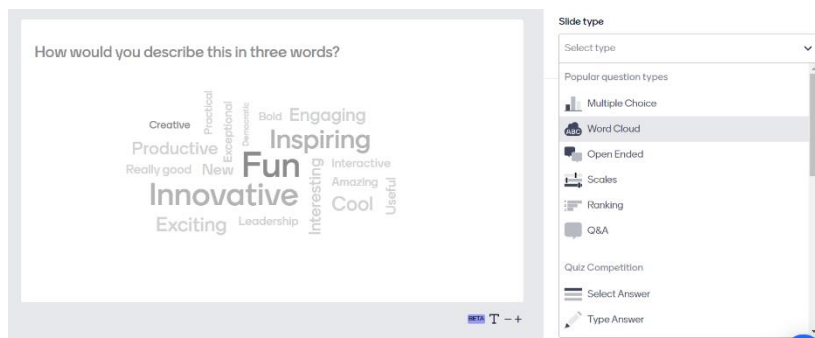
[+ New presentation](#)

[Simple presentation builder](#)

Rysunek 21 Okno dialogowe tworzenia nowej prezentacji.

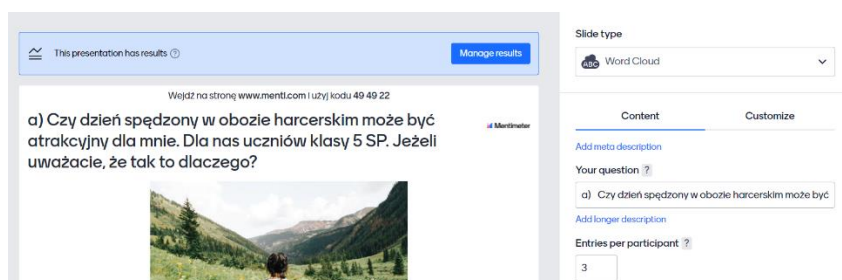
Źródło: opracowanie własne na podstawie Mentimeter.

Następnie Word Cloud

Rysunek 22 Okno dialogowe tworzenia prezentacji Word Cloud.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Mentimeter

Rysunek 23 Okno dialogowe prezentacji z zapytaniem skierowanym do uczniów.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Mentimeter.

Informacja dla ucznia:

W uruchomionej przeglądarce internetowej wpisujemy adres: <https://www.menti.com/>

dostęp: 23.04.2022

Następnie wpisujemy kod otrzymany od nauczyciela np. 49 49 22.

Please enter the code

Submit

The code is found on the screen in front of you

Rysunek 24 Okno dialogowe połączenia opublikowanej formy Źródło: opracowanie własne na podstawie Mentimeter.

Po naciśnięciu przycisku **Submit** otrzymamy:

a) Czy dzień spędzony w obozie harcerskim może być atrakcyjny dla mnie. Dla nas uczniów klasy 5 SP. Jeżeli uważacie, że tak to dlaczego?

Wpisz słowo 25

Wpisz kolejne słowo 25

Wpisz kolejne słowo 25

Możesz wybrać wiele odpowiedzi

Prześlij

Rysunek 25 Okno dialogowe pytanie do ucznia. Źródło: opracowanie własne na podstawie Mentimeter

Wpisujemy odpowiedzi i naciskamy przycisk **Prześlij**.

Wpisane odpowiedzi będą widoczne przez nauczyciela.

Dodatkowe materiały do scenariusza

- <http://www.deby.swidnica.zhp.pl/?artykul=274> dostęp: 23.04.2022
- znaczenie słowa „czuwaj”

„C Z U W A J!”

„1.To znaczy wyteż wzrok

Abyś się czuł bezpieczny

By Twych poczynań każdy krok

Był mądry i skuteczny.

3.To znaczy w dzień i w noc

Strzec ojców swych spuścizny

To potężna Ducha moc

I służba dla Ojczyzny.

2.To znaczy wyteż słuch

Czy podstęp gdzieś nie czyha

4.To znaczy pośród dróg

I zmiennych dni żywota

To nieustanny myśli ruch

Aby wciąż z Tobą był

Harcerska służba cicha.

Bóg! Polska! Nauka! Cnota!

C Z U W A J!"

„Tradycyjne pozdrowienie harcerskie. Ma przypominać o konieczności stałej gotowości do czynu, służby dla Ojczyzny, pracy dla innych i nad sobą. Pozdrowienie to wprowadziła do polskiego skautingu w 1912 roku 3 Lwowska Drużyna Żeńska im. Emilii Plater, założona (1911) przez Olgę Drahonowską. Drużyna ta zorganizowała w lipcu 1912 roku obóz, na którym postanowiono zastąpić używane wówczas "Czołem!", przejęte od Towarzystwa Sokół, obowiązującym do dzisiaj "Czuwaj!". Uznano bowiem, że w pozdrowieniu sokolim jest element czołobitności, uległości, że pochodzi ono od "chylę czoła". Pozdrowienie używane początkowo przez 3LDŻ szybko rozpowszechniło się w pozostałych organizacjach skautowych i przyjęte zostało jako oficjalne przez cały skauting. Przejął je powstały w 1918 roku Związek Harcerstwa Polskiego.

- Pozdrowienia harcerskie

Pozdrowienie harcerskie (również motto, zawołanie harcerskie, skautowe) – zawołanie, którym pozdrawiają się harcerze (skauci) najczęściej podczas powitania i pożegnania. Wprowadzone zostało przez twórcę skautingu Roberta Baden Powella. Hasło przez niego stosowane *be prepared* (z ang. bądź gotów) zostało w Polsce przekształcone, na wzór zawołania średniowiecznych rycerzy, na „Czuwaj”.

Baden – Powell i „Be Prepared”

W krajach anglojęzycznych jest to najczęściej używane zawołanie. Nie jest zbiegiem okoliczności, że może być ono skrócone do B. P. i Robert Baden-Powell, założyciel ruchu, skracał swoje nazwisko do B.-P. W trzeciej części książki *Scouting for Boys* Robert Baden Powell wyjaśniał znaczenie zdania: Mottem skautów jest: **BYĆ GOTOWYM**, które oznacza, że jesteś zawsze w stanie gotowości umysłu i ciała do wypełnienia twojego **OBOWIĄZKU**.

- **Być gotowym w myśli** poprzez bycie gotowym na wypełnienie każdego rozkazu, a także przemyślany każdy wypadek, każdą możliwą sytuację zatem wiesz, co masz robić w danej chwili i chcesz to zrobić.

- **Być gotowym w ciele** poprzez bycie silniejszym i aktywniejszym oraz możliwym do podjęcia właściwych działań, we właściwym momencie, i zrobisz to.”

Źródło: <http://www.deby.swidnica.zhp.pl/?artykul=274> dostęp: 23.04.2022